

Éfeso pygua kuery pe Paulo ombopara va'ekue

Éfeso pygua kuery pe Paulo ombopara va'ekue

Kova'e kuaxia ma Jesus remimbo'e kuery Éfeso tetã pygua pe apóstolo Paulo ombopara va'ekue. Ha'e kuery pe omombe'u porãve nhandevy peguarã Nhanderuete oguereko va'e, araka'eve rã guarã guive, Ta'y Jesus re nhaĩ rã. Aipoe'i: "Tove Nhanderuete nhande-Senhor Jesus Cristo Ru va'e re ta'ima'endu'a porãa, mba'eta Cristo re nhanemoĩ vy yva re opa mba'e porã Nhe'ẽ guigua ome'ẽ nhandevy. Mba'eta yvy onhono e'ỹ mbove ma voi Cristo re nhanemoĩ vy ojeupe guarã nhandeporavo raka'e, henonde rupi iky'a e'ỹ ha'e otekoavy e'ỹ va'e nhandekuai aguã" (1.3-4). Jesus re jajeroivia va'e ma iky'a e'ỹ va'erã ojogua pyre nhandekuai, Nhanderuete pegua templo rami, ha'e Jesus rete rami guive.

Paulo ijayvu avi Nhanderuete nhanderayvu etea re. Aipoe'i: "Mba'eta jajeroivia rã nhanemboaxya py ae nhandereraa jepe. Ha'e nunga ma nhandegui ae e'ỹ ou, Nhanderuete ome'ẽ rive. Nhande ae nhanhea'ãa rupi e'ỹ guive ou, avave rei ojejou porã rei e'ỹ aguã" (2.8-9). Ha'e rami rire amboae kuery reve peteĩ rami nhandekuai aguã, Nhe'ẽ po'akaa rupi peteĩ-teĩ nhanhomombaraetea rupi ae.

Opaa py Paulo aipoe'i: "Penembaraete tema Senhor re, ipo'akaa rupi ae. Pendejee pemoĩ Nhanderuete guigua tembiporu ha'e javi, pendere anha opu'ã rã peĩ atã aguã" (6.10-11).

Oxarura reve ijayvu vy omboypyague

1 ¹Xee Paulo ma Nhanderuete oipotaa rami vy Cristo Jesus pegua apóstolo aiko. Kova'e kuaxia ambou Éfeso tetã py iky'a e'ỹ va'e ha'e Cristo Jesus pegua ojeroviapy pendekuai va'e pe:^a

²Tove peẽ kuery tapendu Nhanderuete ha'e Senhor Jesus Cristo guigua penemboaxya ha'e mby'a porã.

**Cristo nhandereraa jepe rã Nhanderuete
nhanemoingo porãague re ijayvua**

³Tove Nhanderuete nhande-Senhor Jesus Cristo Ruete va'e re ta'ima'endu'a porãa, mba'eta Cristo re nhanemoĩ vy yva re opa mba'e porã Nhe'ẽ guigua ome'ẽ nhandevy.

⁴Mba'eta yvy onhono e'ỹ mbove ma voi Cristo re nhanemoĩ vy ojeupe guarã nhandeporavo raka'e, henonde rupi iky'a e'ỹ ha'e otekoavy e'ỹ va'e nhandekuai aguã. Nhanderayvu vy

⁵nhandeporavo ma voi va'ekue gua'y kuery ae nhanemoingo aguã. Ha'e ae oipotaa rami vy nhanemboaxy Jesus Cristo rupi,^b

⁶nhanemboaxy ramo pavẽ oguerovy'a aguã. Ha'e rami nhandekuai aguã ome'ẽ rive, gua'y oayvu va'e re nhanemoĩ vy.

⁷Hexe nhanemoĩ vy nhandejogua raka'e jajejavyague gui, mba'eta nhanemboaxy ete vy huguy py omboguepa.

⁸Ha'e nunga Nhanderuete ombou nhandere opa marãgua 'arandu reve, jaiko kuaa aguã.

⁹Nhandevy oikuaa uka avi ha'e ae oipotaa rami mba'emo ojapo aguã ndoikuaa ukai va'ekue. Ha'e va'e ma nhanemboaxya rupi ojapo uka 'rã Cristo pe,

¹⁰oa'angaague ára ovaẽ rã ojapo aguã opa mba'e re Cristo ipo'aka aguã rami, yva ha'e yvy re ikuai va'e ha'e javi re.

¹¹Cristo re nhanemoĩ vy nhandeporavo raka'e ojeupe guarã. Ha'e ae oipotaa rami vy opa mba'e omoingoague rami avi ha'e rami nhandeapo onhembopy'a ma voiaque rami,

¹²ha'e rami nhandekuaia pavẽ oikuaa vy oguerovy'a aguã hexakãmbaa, yma guive ore kuery Cristo roarõa rupi orekuaia re guive.^c

¹³Ha'e gui peẽ kuery voi penemoĩ avi Cristo re. Mba'eta pendereraa jepea regua ayvu porã anhetẽ va'e pendu vy hexe pejerovia ramo pendere omoĩ ikuaa ukaarã, Nhe'ẽ Ky'a E'ỹ ombou 'rã va'ekue ae.^d

¹⁴Mba'eta nhandere Onhe'ẽ omoĩ rire jaikuaa nhandevy guarã oguereko va'e ha'e javi jajopy 'rãa. Ojepegua eterã nhandereraa jepea ára ome'ẽ 'rã nhandevy, hexakãmbaa oguerovy'aa pavẽ aguã.

Ojerovia va'e kuery re Paulo ojerureague

¹⁵Ha'e nunga rupi xee voi arovy'a, omombe'ua rã aendu vy Senhor Jesus re pejeroviaa ha'e iky'a e'ỹ va'e kuery ha'e javi peayvua.

¹⁶Ha'e rami vy anhembo'e nhavõ pendere xema'endu'a vy arovy'a Nhanderuete.

---

^c 1.12 Apy ma "Ore" he'ia ma judeu kuery re ijayvu vy.

^b 1.5 Romanos 8.28-30; 1 Pedro 1.2   ^d 1.13 2 Coríntios 1.21,22

17Ha'e rami vy ixupe ajerure pendere omoĩve aguã penearandurã peikuaa ete aguã Nhanderuete nhande-Senhor Jesus Cristo Ru hexakãmba va'e.

18Tove pendepy'a py tapenemoexakã peikuaa aguã mba'e pearõ aguã pa penerenoĩague, iky'a e'ỹ va'e kuery mboae reve opa mba'e porã pejopy avi va'erã,

19ha'e opa mba'e re ipo'akaa, hexe jajerovia va'e pe oexa uka rã peikuaa avi aguã.

20Mba'eta opo'akaa oexa uka raka'e Cristo omanoague gui omboete jevy vy. Ha'e gui yva re ju omboguapy imoiny oiporu kuaa regua re,

21huvixa ikuai va'e áryve oĩ aguã, joguerekoa kuery, mba'emo re ombopo'aka ha'e opena uka pyre kuery áryve, aỹgua ha'e raka'eve rã ikuai va'e áryve guive.^e

22Mba'eta ipy guýry opa mba'e omoĩ, ha'e opa mba'e akãrã omoĩ vy igreja kuery pe ome'ẽ.^f

23Mba'eta igreja kuery ma hete.^g Igreja kuery reve anho 'rã Cristo regua oĩmba, hexeve anho opa mba'e oĩmbaa rami avi.

Nhanemboaxy vy nhandereraa jepeague re ijayvua

2 ¹Pendevy pe voi ome'ẽ tekove, pendeko vai ha'e pejejavya rupi vy omanogue rami pendekuai va'ekue ri.

²Mba'eta ha'e rami anho pendekuai va'ekue yvy regua reko rami, arai guy rupi nhe'ẽ vai ipo'aka va'e, Nhanderuete onhe'ẽ rendu e'ỹ va'e kuery rerekoa va'e oipotaa rami rive.

³Ha'e rami nhande kuery pavẽ nhandekuai va'ekue to'o oipotaa rami. Mba'eta to'o oipotaa rami ha'e nhande ae nhandepy'aa rupi rive nhandekuai va'ekue. Amboae kuery rami avi japaga aguã rami nhandekuai va'ekue, ha'e rami ete nhandereko va'e vy.

⁴Ha'e rã Nhanderuete opa ma mba'e py nhanemboaxy ha'e nhanderayvu ete vy

⁵omanogue rami nhandereko vaiague py teri nhandekuai va'ekue ri nhande avi nhanemoingove ju Cristo reve, mba'eta nhanemboaxy ramo ae jaa jepe.

⁶Cristo Jesus reve nhanemoingove ju vy hexe vy nhanemboguapy avi yva re,

⁷raka'eve rã oexa uka aguã Cristo Jesus re vy nhanemboaxy etea ha'e nhanderayvua.

⁸Mba'eta jajerovia rã nhanemboaxya py ae nhandereraa jepe. Ha'e nunga ma nhandegui ae e'ỹ ou, Nhanderuete ome'ẽ rive.

---

e 1.20,21 Filipenses 2.9-11; Colossenses 2.9,10 f 1.22 Salmo 8.6
g 1.23 Efésios 4.11-16; Romanos 12.4,5; 1 Coríntios 12.12-27

9 Nhande ae nhandea'ãa rupi e'ỹ guive ou, avave rei ojejou porã rei e'ỹ aguã.^h

10 Mba'eta nhande ma Nhanderuete rembiapo jaiko. Cristo Jesus re nhandemoingove ju iporã va'e jajapo jaikovy aguã, ha'e rupi nhandekuai aguã yma ma voi omoĩ rire.

**Cristo kuruxu gui judeu kuery ha'e amboae
regua joegua meme ikuaia re ijayvua**

11 Ha'e nunga rupi peẽ judeu e'ỹ va'e ke penema'endu'a yma rupi pendero'o re pendekuaiague re. Pendevy pe judeu kuery “Opire omboi uka e'ỹ va'e” he'i, ha'e kuery ojeupe ma “Opire omboi uka va'e” he'i okuapy teĩ avakue po py rive omboi uka.

12 Ha'e va'e jave ma Cristo reve'ỹ pendekuai va'ekue, Israel regua e'ỹ guive. Neĩ ndapeikuaai va'ekue Nhanderuete mba'emo porã ome'ẽ aguã re ijayvu vy guexeve guarã ojapoague. Mba'eve ndaperekoi va'ekue pearõ aguã, mba'eta Nhanderuete revegua e'ỹ pendekuai va'ekue yvy re.ⁱ

13 Yma Nhanderuetea gui mombyry pendekuai va'ekue ri aỹ ma Cristo Jesus re vy penemonhemboja ma, Cristo ruguy rupi ae.

14 Mba'eta ha'e va'e ae ma peteĩ rami nhandemoingoa, mba'eta mokoĩ regua gui peteĩ'i nhandemoingo.^j Ha'e vy oity nhandembyte kora nhandemboja'oarã hi'ai va'ekue. Ha'e va'e ma joe nanhandea'eiaque.

15 Ngo'o reve vy ombovaipa raka'e lei re ojapo uka pyre ha'e ndojapo ukai pyre oĩa. Mokoĩ regua gui peteĩ regua pyau omoingo, ojee ae nhandemoingo vy. Ha'e rami vy peteĩ rami nhandemoingo.

16 Mokoĩve regua nhandereru ju Nhanderuete re, peteĩ'i tete nhandekuai aguã. Kuruxu re omano vy oipe'apa raka'e ndajajoayvui reiague.

17 Ha'e gui ou vy oikuaa uka peteĩ rami ju nhandemoingopa aguã, peẽ ixugui mombyry pendekuai va'ekue, ha'e'i rupi orekuai va'ekue guive.

18 Mba'eta hexe vy mokoĩve regua ha'eve Nhanderuete re nhandemboja aguã, peteĩ'i Nhe'ẽ rupi.

19 Ha'e nunga rupi amboae regua ve'ỹ, amboae guigua ve'ỹ ma pendekuai. Ha'e rami 'rãgue py iky'a e'ỹ va'e kuery reve joegua, Nhanderuete ro pygua kuery ae pendekuai.

20 Ha'e va'e oo ytarã ma apóstolo ha'e profeta kuery ranhe omoĩ raka'e, ha'e gui peẽ kuery ju penemoĩ vy ojavove heravy. Cristo Jesus ae ita omboeteve pyrã oĩ.

21 Hexe vy oo ha'e javi joo'i rami oĩ vy yvateve ovy, templo Senhor peguarã.^k

---

j 2.14 “Mokoĩ regua” he'ia py ma judeu kuery ha'e amboae regua re ijayvu vy, mba'eta Jesus pegua joegua e'ỹ-e'ỹ nhandekuai teĩ peteĩ'i regua nhandemoingo (Gálatas 3.26-28).

h 2.8,9 Romanos 3.19-24; 5.6-8; Tito 2.11-3.7 i 2.12 Colossenses 1.21,22

k 2.21 1 Coríntios 3.16,17; 1 Pedro 2.4,5

22 Cristo re vy peẽ kuery voi joo'i rami penemoĩ ramo Nhanderuete Onheẽ rupi oĩ atyrã pepyta.

Amboae regua kuery oo jepea re ijayvua

3 1Ha'e nunga rupi aỹ xee Paulo ma Cristo Jesus káuxa aĩ nhuã py, peẽ judeu e'ỹ va'e kuery ayvu vy.

2Mba'eta peẽ kuery pendu ma nhiã Nhanderuete xemboaxy vy xemoĩague pendeivy pe ayvu amombe'u aguã.¹

3Mba'eta xevy pe oikuaa uka karamboae ndoikuaa ukai va'ekue. Ha'e va'e ma mboapy ayvu'i py pẽvy amboparaague.

4Ha'e gui ambopara va'ekue peroayvu vy peikuaa avi 'rã Cristo regua oikuaa uka e'ỹ pyre xevy pe ranhe oikuaa uka va'ekue.

5Ymagua kuery pe ma ha'e nunga ndoikuaa ukai va'ekue. Ha'e gui aỹ ma Onheẽ rupi ae oikuaa ukaiky'a e'ỹ va'e apóstolo ha'e profeta kuery pe.

6Ha'e va'e ma pova'e: peẽ kuery judeu regua e'ỹ voi ore judeu kuery reve nhandevy pavẽ pe Nhanderuete omeẽ 'rã mba'emo porã, ha'e gui peteĩ'i tete nhanemoingo pavẽ, ha'e ijayvuague jajopy pavẽ aguã rami nhanemoingo guive, Cristo Jesus regua ayvu porã oĩa rami vy.

7Ha'e va'e mombe'uarã ae Nhanderuete xemoĩ. Xemboaxya rupi xemoĩ opo'akaa oexa uka vy.

8Xee maiky'a e'ỹ va'e kuery pavẽ gui xe'yvyĩve va'eri Nhanderuete xemboaxy vy xemoĩ karamboae amboae regua kuery pe ayvu porã amombe'u aguã. Ha'e va'e oĩa rami vy opa mba'e porã jaikuaa e'ỹ va'e regua Cristo re anho oĩ.

9Xemoĩ karamboae amombe'u aguã mba'emo oiko va'erã, Nhanderuete opa mba'e apoare va'e yma rupi onhembopy'aague ndoikuaa ukai teri va'ekue ojeupity rã.

10Mba'eta aỹ gui ma igreja kuery ikuaia rupi Nhanderuete ha'ekue-ekue'i rami e'ỹ oexa uka 'rã o'arandua. Yva pygua huvixa kuery ha'e ipo'akakueve ikuai va'e pe voi oikuaa uka 'rã,

11 mba'eta jypy guive oipotaa rami ae onhembopy'a ojapo aguã Cristo Jesus nhande-Senhor rupi.

12Ha'e rami rire hexe vy nhandepy'a guaxu Nhanderuete re nhandemboja aguã, mba'eta aỹ jaikuaa ete hexe jajeroivia ramo nhandemboaxya.

13Ha'e nunga rupi pendere vy aiko axya omombe'ua rã pendu teĩ ndaipotai pendekuerai, mba'eta pevy'ave aguã ae aiko axy.

Peteĩgue ju Paulo onhembo'eague

14Ha'e nunga rupi Nhanderuete renonde xerenapy'ã re aĩ.

15Hery rupi ae yva ha'e yvy re ha'e javi regua ikuai va'e omboerya.

1 3.2 Romanos 15.15,16; Colossenses 1.25-27

16 Opa mba'e porã oguereko va'e vy ixupe ajerure pendepy'a re Inhe'ẽ oĩ va'e rupi penemombaraete aguã,

17 ha'e rami py pejerovia rã pendepy'a re Cristo oiko aguã. Ha'e gui mborayvu re penembaraete ha'e peĩ atã vy

18 iky'a e'ỹ va'e kuery ha'e javi reve peikuaa aguã Cristo nhandarayvua tuvixa etea, mba'eta ipy ete, ipuku, yvate ha'e yvy katy oo.

19 Ha'e rami vy peikuaa aguã nhandarayvua, ndajaikuaapai va'e teĩ, Nhanderuete re oĩ va'e ha'e javi pendere voi oĩ aguã.

20 Nhanderuete ma opa mba'e py ipo'akapa va'e vy ojapo jajerurea ha'e nhaexa'ãa áryve voi, nhandere opo'akaa oĩ va'e rupi ae.

21 Tove igreja kuery ikuai rupi ixupe toporaia, ha'e Cristo Jesus re vy guive, aỹ ha'e araka'e rã peve. Amém.

Peteĩ rami jajerovia aguã re ijayvua

4 1 Senhor káuxa nhuã py aĩa py po rami xee romongeta: Nhanderuete ojeupe guarã penerenoĩ rire ha'ekue rami ae ke pendekuai.

2 Pendekuai rive'i, ha'eve vai'i. Pendevai rei eme. Mborayvu re pejogueropo'aka peteĩ-teĩ.

3 Penhea'ã pembovaipa e'ỹ aguã peteĩ rami Nhe'ẽ penemoingoa, jomeme pendekuai porã vy.^m

4 Mba'eta peteĩ'i tete nhandekuai, peteĩ Nhe'ẽ oiko ha'e peteĩ'i guive pearõ pekuapy va'e, ha'e rami aguã penerenoĩ rire.ⁿ

5 Oiko peteĩ'i Senhor, peteĩ'i rami jajerovia aguã, peteĩ'i nhandemongarai aguã,

6 peteĩ'i Nhanderuete nhande kuery ha'e javi Ru va'e. Ha'e ma ha'e javi re ipo'aka, ha'e javi rupi omba'eapo, ha'e javi re oĩ.

Iky'a e'ỹ va'e kuery mba'emo ojapo aguã re ijayvua

7 Ha'e rami avi nhandemboaxya rupi peteĩ-teĩ pe ome'ẽ nhanderembiaporã. Cristo ae ome'ẽxa rami ome'ẽ.^o

8 Ha'e nunga rupi ipara re oĩa py “Yvate ojeupi vy heta ogueraa guembiguairã ojopy va'ekue, ha'e avakue pe ome'ẽ hembiaaporã”, he'i va'ekue.^p

9 Ha'e gui “Ojeupi” he'ia py jaikuaa yvy guýry peve oguejy ranheague,

10 mba'eta oguejy va'ekue ae ma ojeupi ju yva ha'e javi áry, opa mba'e re oĩ aguã.

11 Ha'e gui amongue pe ome'ẽ apóstolo ikuai aguã, amboae pe ma profeta ikuai aguã, amboae kuery pe ma ayvu porã mombe'ua rupi ikuai aguã, amboae kuery pe ma igreja re opena, e'ỹ vy nhombo'ea rupi ikuai aguã.

m 4.2,3 Filipenses 2.1-4; Colossenses 3.12-15 n 4.4 Romanos 12.4,5; 1 Coríntios 12.12,13
o 4.7 Romanos 12.4-8; 1 Coríntios 12.4-11; 1 Pedro 4.10,11 p 4.8 Salmo 68.18

12 Ha'e rami vy ombo'e uka porãmba iky'a e'ỹ va'e kuery peteĩ-teĩ guembiapo ojapo kuaa aguã rami. Ha'e rami vy Cristo rete omombaraeteve aguã,

13 peteĩ rami meme jajerovia ha'e Nhanderuete Ra'y jaikuaa ete peve. Ha'e rami vy 'rãe kakuaakue rami nhandekuai, Cristo rami ete nhandekuai peve opa mba'e py,

14 kyrĩgue rami ve'ỹ nhandekuai aguã, opa marã rei nhanembo'e va'e vytytu rami nhandereraa rã ha'ekue'ỹ-kue'ỹ katy rive jaa e'ỹ aguã. Mba'eta ha'e kuery ma avakue 'arandua rami rive 'rã nhanembo'e, ijayvu kuaa vy nhanembotavypa 'rã guive.

15 Ha'e rami 'rãgue py anhetẽ va'e rupi ha'e mborayvu re nhandekuai vy opa mba'e py nhandeyvateve 'rã javy Cristo rami ete nhandekuaia jaupity peve, mba'eta ha'e anho nhaneakã oiko.

16 Hexe vy tete ha'e javi oĩmba porã 'rã, joo rami ikuaia py. Peteĩ-teĩ regua joo rami meme ha'e mborayvu re nhomombaraete vy ha'e javi 'rã yvateve ovy.

Jajeko rerova aguã re ijayvua

17 Ha'e nunga rupi aipoa'e Senhor rery rupi: Pendekuaive eme amboae regua kuery reko rami, mba'eta ha'e kuery ma ipy'aa ovare e'ỹ va'e rupi rive ikuai.

18 Ha'e kuery 'arandua ma pytũmba. Mombyry ikuai Nhanderuete reko gui, inhakã ratãa rupi ae.

19 Ha'e kuery oxĩa noendu kuaavei vy opa marã rei ikuaia rupi ndojejokovei ma, ha'e rami anho ikuaixe vy.

20 Ha'e rã peẽ kuery ma ha'e rami e'ỹ peikuaa raka'e Cristo reko.

21 Mba'eta anhetẽ ae Jesus regua anhetẽ va'e pendu, ha'e ha'e rupi ete penembo'ea.

22 Penembo'ea pendereko ymague peja aguã re, mba'eta nhandereko ymague rupi vy nhandereko ky'ave javy nanhemoaruãa py jajekorepa vy.

23 Ha'e gui penembo'ea penhembopyau uka aguã pendepy'a ha'e peikuaa-a py,

24 ha'e pendeko pyau py ju penhemonde aguã. Ha'e va'e ma Nhanderuete omoingo ha'e rami ete pendekuai aguã, anhetẽ guigua teko porã ha'e pendeky'a e'ỹa rupi.^q

Nhanderuete pe ete nhandekuai aguã re ijayvua

25 Ha'e nunga rupi pendeapugue peja vy peteĩ-teĩ anhetẽ rupi anho pendeayvu jomeme, mba'eta peteĩ'i tete nhandekuai.^r

26 Pendevaia py teĩ pejejavý eme. Pendevaia gui pejepe'a kuerei 'rã kuaray oike e'ỹ re,^s

27 peteive henda py anha pe penhembotavy uka e'ỹ aguã.

28 Imonda va'ekue ta'mondave eme. Ha'e rami 'rãgue py tomba'eapo, opo py tojapo iporã va'e, iporiaukue'i oipytyvõ aguã ojou aguã.

29 Pendejuru gui toẽ eme ayvu vai, ha'e rã ayvu porã anho, peteĩ-teĩ oikotevêa rami penhomombaraete aguã. Ha'e rami vy 'rã hendua kuery pe pendeayvua ojapo porã.

30 Pemomboríau eme Nhanderuete Nhe'ẽ, mba'eta opa mba'e gui pendereraa jepe aguã ára peve guarã pendere omoĩ, ojeuegua kuery peikoa kuaa ukaarã.^t

31 Pejepe'a ke pende vai reiaty gui, ha'e gui penhenhandu vaikue reia, pendeoxy reia, penhomotare'ỹa, pendeayvu vaikue reia ha'e opa mba'e vai gui.

32 Ha'e rami 'rãgue py joo rami meme pendekuai pejoayvu ha'e penhomboaxya rupi. Pejoperdoa ke, Cristo re vy Nhanderuete penderperdoague rami avi.

5 ¹ Ha'e nunga rupi Nhanderuete rami ete ke pendekuai, ta'y kuery hembiayvu va'e vy.

² Mborayvu re pendekuai Cristo penderayvua rami, mba'eta nhandere ojejuka uka raka'e, Nhanderuete pe guekove ae ome'ẽ heakuã porã va'e ome'ẽmby rami.

Hendy va'e ha'e pytũ rupi ikuai va'e re ijayvua

³ Iky'a e'ỹ va'e pendekuai vy nda'evei neĩ pendeayvu aguã mba'emo vai re: tavy reia, nhemboeko ky'aa, nhomba'e re pena reia, ha'e nunga re.

⁴ Nda'evei pendeayvu vaikue aguã, pene'arandua rupi e'ỹ pendeayvu aguã, neĩ penderoryai rei aguã. Ha'e ramigua ma nda'evei va'e meme. Ha'e rami 'rãgue py perovy'a tema Nhanderuete.

⁵ Peikuaa pota ke pova'e nunga re: Cristo ha'e Nhanderuete po'akaa ojekuaa jave peteive ndojejokoi rei va'e mba'eve ndojopyi 'rã, neĩ onhemboeko ky'a rei va'e, nhomba'e re opena rei va'e, mba'eta ha'e ramigua ma ta'angaa ombojerovia va'e rami meme.

⁶ Avave rei pe penhembotavy uka eme ayvu ovare'ỹ va'e py, mba'eta Nhanderuete ombopaga 'rã nonhe'ẽ rendui va'e kuery ha'e rami ikuaiague re.

⁷ Ha'e nunga rupi mba'eve pereko eme ha'e kuery reve.^u

⁸ Mba'eta yma rupi, pytũ rupi pendekuai va'ekue ri aỹ ma Senhor re vy hexakã va'e peiko. Pendekuai ha'vy hendy va'e ra'y kuery rami ete,

s 4.26 Salmo 4.4 t 4.30 Gênesis 6.5,6; Salmo 78.40,41; Isaías 63.9,10
u 5.7 2 Coríntios 6.14-7.1

9 mba'eta hendy va'e guigua ma mborayvu, teko porã ha'e anhetẽ va'e rupi nhandekuaia.^v

10 Peikuaa pota ha'vy Senhor pembovy'aa rupi pendekuai aguã.

11 Mba'eve pereko eme pytũ rupigua mba'emo vai apoa kuery reve, mba'eta ovare'ỹ va'e meme. Ha'e rami 'rãgue py peikuaa uka nda'evei va'ea.

12 Mba'eta ha'e kuery nhemi rupi ojapo va'e re nhandeayvu vy voi nhaxĩmba 'rã.

13 Mba'eta hendya py mba'emo jaikuaa uka ramo ojekuaapa 'rã marã ramigua ete paa. Hendya py ojekuaa va'e ma hexakã va'e meme opyta, 14 aipoe'ia rami vy: "Reke va'e, emyĩ ke, epuã omano va'ekue mbyte gui, ha'e gui Cristo nemoexakã 'rã."

15 Ha'e nunga rupi peiko kuaa pota. Pendekuaive eme hi'arandu e'ỹ va'e rami, ha'e rã hi'arandu va'e rami anho.

16 Peiporu kuaa ke ára nhavõ, mba'eta ara vai meme.

17 Ha'e nunga rupi pepyta eme hi'arandu e'ỹ va'e, va'eri peikuaa pota Senhor oipotaa va'e re.

18 Peka'u eme guive vinho py, mba'eta opa marã rei nhanemoingo. Ha'e rami 'rãgue py pendere Nhe'ẽ anho toĩ."

19 Ha'e rami vy jomeme pendeayvu salmos peporaei vy. Pendepy'a py Senhor pemboetea rupi peporaei hinos ha'e Nhe'ẽ guigua mboraei.

20 Opa mba'e re Nhanderuede perovy'a riae, Senhor Jesus Cristo rery rupi.^x

21 Peteĩ-teĩ oipotaa rami peiko Cristo pemboetea rupi.

Omenda va'e kuery reko re ijayvua

22 Ha'e rami vy kunhague ma ome oipotaa rami ta'ikuai, Senhor pe rami ete.

23 Mba'eta ime kuery ma gua'yxy akã ikuai, igreja kuery akã Cristo oikoa rami avi, heraa jepea guive oiko. Ha'e va'e ma hete.

24 Ha'e gui igreja kuery Cristo oipotaa rami ikuaia rami avi kunhague voi opa mba'e py ta'ikuai ome kuery oipotaa rami.

25 Peẽ ime kuery voi peayvu ke penda'yxy, Cristo igreja kuery oayvua rami avi, mba'eta igreja kuery re vy guekove ae ome'ẽ raka'e,

26 iky'a e'ỹ va'erã omoingo aguã yy py ojoi vy, ayvu omombe'ua reve, 27 guenonde ae igreja kuery oexa uka aguã hexakãmba va'e, ipere ha'e ixorĩmba rei e'ỹ va'e, ha'e kuery re ivaikue reia, neĩ ha'e va'e regua oĩ e'ỹ aguã, ha'e rã iky'a e'ỹa anho.

28 Ha'e rami avi ime kuery ma guete ae'i rami toayvu gua'yxy. Gua'yxy oayvu va'e ma ha'e ae ojeayvu.

29 Mba'eta guete ae ndoayvui va'e jipoi. Ha'e rami 'rãgue py nhamongaru ha'e nhapena 'rã nhanderete re. Ha'e rami ae avi Cristo opena igreja re, 30 hete regua nhandekuai ramo.

31 “Ha'e nunga rupi avakue oeja 'rã nguu ha'e oxy, gua'yxy reve joguereko aguã, mokoï 'rãgue py peteĩ'i to'o ikuai aguã”, he'iague rami.^y

32 Pova'e ma ndoikuaa ukai pyre iporã ete va'e, mba'eta Cristo ha'e igreja re xeyvu.

33 Ha'e rami avi peẽ kuery voi peteĩ-teĩ peayvu 'rã penda'yxy peẽ ae pejeayvua rami, ha'e kunhague voi toamboete ome.^z

Tuu ha'e ta'y kuery reko re ijayvua

6 1 Peẽ ta'y ha'e tajy kuery voi Senhor re vy penhe'ẽ rendu 'rã penderu ha'e pendexy, mba'eta ha'e rami vy 'rã ha'eva rami pendekuai, 2 “Pemboete 'rã penderu ha'e pendexy”, he'iague rami. Ha'e va'e ojapo uka pyre ma jypy'igua nhanemoingo porã aguã regua ayvu reve ou, po rami:

3 “Kova'e yvy re peiko porã ha'e peikove puku aguã”, he'i va'ekue.^a

4 Ha'e gui peẽ tuu kuery ma pembopoxy rei eme penda'y ha'e penderajy kuery. Ha'e rami 'rãgue py Senhor guigua 'arandu rupi 'rã pemo'arandu ha'e pemongeta.^b

Escravo ha'e joguerekoa kuery reko re ijayvua

5 Ha'e gui peẽ escravo kuery ma penhe'ẽ rendu ke pendererekoa ngo'o re ikuai va'e. Pemboetea rupi pejererokyje pendepy'a ha'e javi py, Cristo pemboetea rami avi.

6 Nda'evei pendererekoa oexaa py rive pemba'eapo porã aguã, avakue rive pendererovy'a e'ỹ aguã. Ha'e rami 'rãgue py Cristo rembiguai peiko vy pendepy'a py guive pejapo Nhanderete oipota va'e.

7 Penekyre'ỹa py pemba'eapo, Senhor pe rami, avakue pe rive'ỹ.

8 Mba'eta jaikuaa iporã va'e rupi nhandekuai rire peteĩ-teĩ rekovia jajopy 'rãa Senhor po gui, escravo ha'e escravo e'ỹ teĩ.

9 Ha'e gui peẽ joguerekoa kuery voi, ha'e rami ae pereko porã penembiguai kuery. Pemongyje rei eme, mba'eta peikuaa ha'e kuery Senhor ha'e pende-Senhor yva re oikoa. Ha'e va'e ma peteĩ regua rive joegui oayvuve va'e'ỹ.^c

Nhanderete guigua tembiporu re ijayvua

10 Ha'e gui ma penembaraete tema Senhor re, ipo'akaa rupi ae.

y 5.31 Gênesis 2.24 z 5.22-33 Colossenses 3.18,19; 1 Pedro 3.1-7

a 6.2-3 Êxodo 20.12; Deuteronomio 5.16 b 6.1-4 Colossenses 3.20,21

c 6.5-9 Colossenses 3.22-4.1; 1 Timóteo 6.1,2; Tito 2.9,10; 1 Pedro 2.18-21

11 Pendejee pemoĩ Nhanderuede guigua tembiporu ha'e javi, pendere anha opu'ã rã peĩ atã aguã.^d

12 Mba'eta nhande kuery re avakue e'ỹ opu'ã, ha'e rã yva regua huvixa kuery, ipo'akakueve, ko yvy pytũ guy rupigua rerekoa kuery, ha'e nhe'ẽ vai arai guy rupigua.

13 Ha'e nunga rupi peraa ke Nhanderuede guigua tembiporu ha'e javi, ara vai ovaẽ rã peĩ atã aguã, ha'e gui opa pendepo'akapa ma rire pejeity uka e'ỹ re pene'ãi aguã.

14 Ha'e gui peĩ atã aguã ma ku'akuaa rami pemoĩ 'rã anhetẽ va'e, ha'e teko porã voi pemoĩ pexo regua rami.

15 Pendepy regua rami pemoĩ penekyre'ỹa, peiko katu aguã ayvu porã Nhanderuede reve peteĩ rami nhanemoingoa regua pemombe'u aguã.

16 Hu'y jokoarã pereko riae ke pejeroviaa, poromboeko vaia hu'y hendy va'e omombo rã pemboguepa aguã.

17 Ngora ratārã ma peraa peo jepea, ha'e Nhe'ẽ guigua kyxe guive. Ha'e va'e ma Nhanderuede ayvu.

18 Nhanderuede pe penhemo'e pavẽ re, Nhe'ẽ re vy pejerure riae. Ha'e rami aguã peiko kuaa pota tema, peĩ atã guive icy'a e'ỹ va'e kuery ha'e javi re pejerurea py.

19 Xere voi ke pejerure, xeayvu ta rã xeayvurã ome'ẽa aguã, akyjea py e'ỹ amombe'u aguã ayvu porã ndoikuaa ukai pyre.

20 Mba'eta ha'e rami aguã ae aĩ nhuã py, Jesus rery rupi ayvu mombe'uarã. Tove Cristo re vy akyjea py e'ỹ tamombe'u, amombe'u aguã rami ae rire.

Tíquico omondouka aguã re ijayvuague

21 Ha'e gui aikoa ha'e mba'emo ajapo aikovya peikuaa aguã ma xerembiayvu irmão Tíquico omombe'upa 'rã pendevy. Ha'e va'e ma Senhor pe omba'eapoa rupi ojeroviapy oiko.^e

22 Ha'e rami aguã ae xee ambou aỹ, marã rami pa roikoa peikuaa aguã, peẽ voi pendepy'a guaxu aguã.

Ogueroayvu porãague

23 Irmão kuery, tapendu mby'a porã, mborayvu ha'e pejeroviavea guive, Nhanderuede ha'e Senhor Jesus Cristo guigua meme.

24 Tove nhande-Senhor Jesus Cristo oayvu ete va'e kuery ha'e javi toendu nhanemboaxya.

d 6.11 2 Coríntios 10.3,4; 1 Tessalonicenses 5.8,9; 1 Pedro 5.8-10

e 6.21 Colossenses 4.7,8